

ЛІЗИНГОВА ДІЯЛЬНІСТЬ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

©2021 РАЗУМОВА Г. В., ОСКОМА О. В., ВОЛОЩУК В. В.

УДК 339.187.6

JEL: G23

Разумова Г. В., Оскома О. В., Волощук В. В. Лізингова діяльність: проблеми та перспективи розвитку

Метою статті є дослідження сучасного стану ринку лізингових послуг в Україні, визначення проблем і перспектив його подальшого розвитку. Визначено, що лізинг – це дуже перспективний напрям господарсько-економічної діяльності, який сприяє поліпшенню фінансових умов у країні. У статті розглянуто особливості закордонного досвіду здійснення лізингової діяльності та функціонування світового лізингового ринку. Проаналізовано показники щодо стану та розвитку фінансових компаній і лізингодавців в Україні, що дало змогу дійти висновку щодо позитивної їх динаміки. Встановлено, що сьогодні рівень використання лізингу в Україні залишається низьким і знаходиться в процесі розвитку, тому потребує детального розгляду й аналізу. Наведено переваги фінансового лізингу як інструмента інвестування, а також проблеми та перепони, які уповільнюють розвиток лізингової діяльності в Україні. Враховуючи, що лізингова діяльність в Україні перебуває у стадії розвитку, виникає чимало нагальних проблем, до яких можна віднести: недосконалість українського законодавства; неформованість на загальнодержавному рівні політики розвитку лізингу; жорстку систему оподаткування лізингових операцій; низький попит на товари вітчизняного виробництва; низьку платоспроможність усіх категорій споживачів; слабо розвинутий сублізинг; невідповідність міжнародним стандартам; низька фінансова стійкість лізингодавців; залежність лізингових компаній від кредитних коштів банків; нечітке державне регулювання тощо. Наведено методи вирішення проблем, що сприятимуть покращенню функціонування лізингової діяльності та стимулювання її розвитку. Визначено, що для використання фінансового лізингу як інноваційного інструменту модернізації економіки країни необхідно забезпечити державну підтримку.

Ключові слова: фінансовий лізинг, лізингова діяльність, лізингові операції, лізингодавець.

DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2021-7-202-207>

Бібл.: 10.

Разумова Ганна Вікторівна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри аналітичної економіки та менеджменту, Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ (просп. Гагаріна, 26, Дніпро, 49005, Україна)

E-mail: Anna.raz888@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4432-4050>

Researcher ID: AAV-4254-2021

Оскома Олена Володимирівна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри аналітичної економіки та менеджменту, Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ (просп. Гагаріна, 26, Дніпро, 49005, Україна)

E-mail: olena.oskoma@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1429-2070>

Волощук Владислава Вікторівна – студентка, Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ (просп. Гагаріна, 26, Дніпро, 49005, Україна)

E-mail: vl.voloshchuk@gmail.com

UDC 339.187.6

JEL: G23

Razumova H. V., Oskoma O. V., Voloshchuk V. V. Leasing Activities: The Problems and Prospects for Development

The article is aimed at researching the current state of the leasing services market in Ukraine, identifying problems and prospects for its further development. It is defined that leasing is a very promising direction of economic activity, which facilitates the improvement of financial conditions in the country. The article considers the peculiarities of foreign experience in leasing activities and the functioning of the global leasing market. The indicators on the state and development of financial companies and lessors in Ukraine are analyzed, which leads to a conclusion about their positive dynamics. It is determined that today the level of leasing use in Ukraine remains low and is in the process of development, so it requires detailed consideration and analysis. The advantages of financial leasing as an investment instrument, as well as problems and obstacles that slow down the development of leasing activities in Ukraine are presented. Given that leasing activity in Ukraine is under development, there are many urgent problems, which include: imperfection of Ukrainian legislation; the unformedness at the national level of leasing development policy; stiff system of taxation of leasing operations; low demand for domestic goods; low solvency of all categories of consumers; poorly developed subleasing; non-compliance with international standards; low financial stability of lessors; dependence of leasing companies on credit funds from banks; vague regulation on the part of the State, etc. Methods of problem solving are provided that will contribute to improving the functioning of leasing activities and stimulating its development. It is defined that in order to use financial leasing as an innovative instrument for modernizing the country's economy, provision of the State support is necessary.

Keywords: financial leasing, leasing activity, leasing operations, lessor.

Bibl.: 10.

Razumova Hanna V. – PhD (Economics), Associate Professor, Associate Professor of the Department of Analytical Economics and Management, Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs (26 Haharina Ave., Dnipro, 49005, Ukraine)

E-mail: Anna.raz888@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4432-4050>

Researcher ID: AAV-4254-2021

Oskoma Olena V. – PhD (Economics), Associate Professor, Associate Professor of the Department of Analytical Economics and Management, Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs (26 Haharina Ave., Dnipro, 49005, Ukraine)

E-mail: olena.oskoma@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1429-2070>

Voloshchuk Vladislava V. – Student, Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs (26 Haharina Ave., Dnipro, 49005, Ukraine)

E-mail: vl.voloshchuk@gmail.com

На сьогодні використання лізингу як інструменту виробничих інвестицій викликає науковий і практичний інтерес. Слід наголосити на тому, що створення та реалізація будь-якого інвестиційного проекту повинно базуватися на рішенні двох завдань. Перше завдання полягає в оцінці вигідності реалізованої схеми фінансування. Друге – в порівнянні декількох варіантів схем і вибору з них найкращого з точки зору економічної, комерційної та іншої ефективності.

Ринок лізингових послуг відіграє суттєву роль у русі капіталу, забезпечує економічне оновлення та зростання виробництва, а також підвищує рівень конкуренції в межах ринку фінансових послуг.

Дослідженню лізингу як інструменту виробничих інвестицій присвячено наукові праці багатьох вчених. Так, використання лізингу як інструменту підвищення ефективності господарювання розглядається такими вченими, як В. Гайдук, В. Гончаров, В. Козик, В. Хобта, С. Боренець, В. Бойко, Н. Внукова, В. Газман, А. Левкович, О. Ольховиков, Ю. Сосюрко, Г. Холодний. Класифікація лізингу та проблеми класифікації лізингових відносин наведено у працях таких вчених, як: С. Амелін, А. Барабаш, В. Газман, В. Горемикін, В. Джуха, Б. Дергалюк, А. Завгородній, В. Іванишин, О. Кабатова, Ю. Лапигін, В. Міщенко, І. Мойсеєнко, І. Онім, В. Різник, О. Сокольських, Т. Топішко, А. Турило, Т. Філософова та ін.

Слід зазначити, що для адекватної оцінки того, які умови реалізації лізингового процесу повинні піддатися вдосконаленню й оптимізації на певному етапі його протікання, необхідний якісно новий підхід до оцінки ефективності лізингового процесу та системи лізингу в цілому.

Метою статті є дослідження сучасного стану ринку лізингових послуг в Україні, визначення проблем і перспектив його подальшого розвитку.

Лізинг – це відносно новий і дуже перспективний напрям господарсько-економічної діяльності, який розуміється як вид підприємницької діяльності, спрямованої на інвестування тимчасово вільних або залучених фінансових коштів. Розвиток лізингу сприяє поліпшенню фінансових умов у країні. Лізинг розглядається з різних сторін і класифікується за різними ознаками. Згідно з Цивільним кодексом України він поділяється на прямий і непрямий. Стосовно особливостей здійснення лізингових операцій виділяють два види – фінансовий і оперативний.

Відповідно до законодавства України фінансовий лізинг – «це вид правових відносин, за якими лізингодавець зобов'язується згідно з договором фінансового лізингу на строк та за плату, визначені таким договором, передати лізингоодержувачу у володіння та користування як об'єкт фінансового лізингу майно, що належить лізингодавцю на праві власності та набуте ним без попередньої домовленості із лізингоодержувачем, або майно, спеціально придбане лі-

зингодавцем у продавця (постачальника) відповідно до встановлених лізингоодержувачем специфікацій та умов, та які передбачають наявність хоча б однієї з ознак фінансового лізингу» [1].

Лізинг відносять до структурованого фінансування, яке, своєю чергою, належить до комбінаторного (архітектурного) типу інновацій у банківській сфері [2].

До переваг фінансового лізингу як інструмента інвестування відносять такі аспекти [3]:

- ✦ відсутність у підприємства суттєвих одноразових витрат щодо придбання та використання основних засобів;
- ✦ відсутність втрати фінансової стійкості та ліквідності при розширенні виробничих потужностей підприємства;
- ✦ можливість підвищити конкурентоспроможність лізингоотримувача при використанні найновітніших об'єктів лізингу;
- ✦ зручність і швидкість щодо укладання лізингових угод і здійснення лізингових платежів;
- ✦ доступність для малих і середніх підприємств.

Світовий досвід підкреслює той факт, що лізинг є ефективним інвестиційним механізмом і важливим елементом державної економічної та інвестиційної політики, що зумовлює актуальність дослідження нагальних проблем функціонування лізингової діяльності в Україні для визначення методів їх вирішення.

Перша лізингова компанія виникла у 1952 р. у США («U. S. Leasing»). Протягом перших двох років існування компанія орендувала машин більше, ніж на 3 млн дол., при цьому її оборот перевищував капітал більше, ніж у 150 разів [4].

Для США лізинг вважається основним інвестиційним інструментом. Упродовж багатьох років на його частку припадає понад 30% інвестицій в обладнання. Своєю чергою, банківські холдингові компанії мають право здійснювати лізинг рухомого та нерухомого майна, а національні банки – лізинг лише рухомого майна [4].

Лідером лізингових операцій на сьогодні є компанія Ally Financial Inc. (США). Друге місце посідає компанія GE Capital (США). Також варто звернути увагу на такі провідні лізингові компанії, як: Orix Corporation (Японія), Lombard North Central (Велика Британія), Sociate Generate (Франція), Debis Financial Services (Німеччина), AT&T Capital (США), BOT Financial Corp (США), IBM Credit Corp (США), Capital Bank PLC (Велика Британія) [5].

Світовому лізинговому ринку притаманно розширення й об'єднання міжнародного лізингу завдяки інтенсивним інтеграційним процесам. Інтеграція у сфері лізингової діяльності вимагає від урядів країн гармонізації законодавчої бази, яка займається регулюванням лізингових відносин [6].

На сучасному етапі в зарубіжній практиці часто використовуються лізинг із залученням фінансових засобів від інвестора, який передбачає участь у фінансуванні кількох компаній, а також застосовують консорціальний і акціонерний лізинг.

Варто звернути увагу на те, що для перетворення лізингу в потужний і надійний інструмент розвитку економіки важливе ефективне державне регулювання лізингової діяльності. У зарубіжних країнах існують різні підходи та методи для забезпечення регулювання лізингу. Такі країни, як Франція й Італія мають спеціальні законодавчі та нормативно-правові акти, що регулюють лізингові угоди, Англія та Швейцарія мають особливе спеціальне лізингове законодавство.

На основі дослідження міжнародного досвіду слід зауважити, що навіть розвинуті ринкові інститути не дозволяють повною мірою реалізувати переваги фінансового лізингу як інвестиційного інструменту. Для ефективного регулювання лізингу держава повинна постійно вдосконалювати інституційну базу та більш ретельно відслідковувати всі ринкові процеси.

Лізингодавці – це важливий елемент функціонування лізингової діяльності, адже вони виступають учасником договору лізингу. Розглядаючи кількість зареєстрованих установ (лізингодавців) за період 2017–2020 рр., можна констатувати помірний спад показників починаючи з 2018 р. У 2020 р. показник зменшився до 154 од., що на 34 од. (18%) менше від показника 2018 р. (188 од.) [7].

Кількість установ, які мають діючу ліцензію на право надання послуг з фінансового лізингу, має помірну тенденцію до зростання в період з 2017 по 2019 рр. (з 94 од. до 122 од.). У 2020 р. ситуація змінилася, і показник пішов на спад (110 од.) [7].

Розглядаючи вартість діючих договорів фінансового лізингу, слід акцентувати увагу на стабільності показників у період з 2017 до 2020 рр. (з 22 417,9 до 29 930,4 млн грн).

У кількості діючих договорів фінансового лізингу простежується стабільність у період 2018–2019 рр. (14 306 та 14 823 од. відповідно). Різке зростання цього показника відбулося саме у 2020 р. і становило 17 566 од., що на 15,6% більше рівня попереднього року.

Вартість договорів фінансового лізингу, укладених за звітний період, змінювалася від 12814,2 млн грн у 2017 р. до 5233,1 млн грн у 2020 р. Таким чином, показник у 2020 р. менший від найбільшого у 2017 р. на 59,2% (7581,1 млн грн), але більший від 2019 р. (5024,1 млн грн) на 3,9% [7].

У кількості договорів фінансового лізингу, укладених за звітний період, згідно зі статистичними даними, простежується різкий спад показників у період з 2017 по 2020 рр. У 2020 р. цей показник склав 2787 од., що на 68,8% менший від показника 2017 р., який становив 7699 од.

Провівши аналіз діяльності юридичних осіб (лізингодавців) за період 2017–2020 рр., можна зробити такі висновки:

1. Показники діяльності за період 2018–2019 рр. мають доволі стабільну тенденцію.
2. Покращення та зростання у 2020 р. набули такі показники: вартість і кількість діючих договорів фінансового лізингу; вартість договорів фінансового лізингу та кількість договорів фінансового лізингу, які укладені за звітний період.
3. Кількість діючих договорів фінансового лізингу та їх вартість стрімко зростали починаючи з 2017 р. Значення цих показників набуло найвищих значень у 2020 р.
4. Спад показників у 2020 р. простежується в кількості зареєстрованих установ і кількості установ, які мають діючу ліцензію на право надання послуг з фінансового лізингу на кінець періоду.

Сучасний стан економіки України демонструє гостру потребу в інвестиціях для структурної перебудови, що зумовлено передусім несприятливим станом основних виробничих фондів [8].

Лізинг можна вважати суттєвим джерелом капіталу. Для малих і середніх підприємств він є дешевшим способом для формування основних фондів. Використання лізингових операцій сприяє активізації оновлення матеріально-технічного забезпечення підприємств та отриманню доступу до найновішої техніки [9].

Проведене дослідження наукових праць дозволило виявити такі перешкоди, що стають на шляху успішного й ефективного формування лізингових відносин в Україні [10]:

- ✦ недосконалість вітчизняної законодавчої та нормативно-правової бази;
- ✦ відсутність сформованої на загальнодержавному рівні державної політики розвитку лізингу;
- ✦ жорстка система оподаткування лізингових операцій;
- ✦ низький попит на товари вітчизняного виробництва;
- ✦ низький рівень платоспроможності споживачів.

У цілому, аналізуючи проблеми розвитку лізингової діяльності в Україні, їх можна структурувати на дев'ять видів [10]:

1. Споживчі проблеми (низький рівень обізнаності серед представників малого та середнього бізнесу стосовно переваг і специфіки лізингу).
2. Управлінські проблеми (недостатній рівень менеджменту вітчизняних лізингових компаній).

3. Маркетингові проблеми (низький рівень системи маркетингу діяльності лізингових компаній).
4. Конкурентні проблеми (жорстка конкуренція банківської системи, яка надає послуги, дешевші за лізингові, володіє значним фінансовим потенціалом, може запропонувати повний спектр фінансових послуг; незначна конкуренція на лізинговому ринку, яка б сприяла стимулюванню розвитку лізингу, стабілізації та розширенню його позицій на фінансовому ринку).
5. Фінансові проблеми (недостатній рівень фінансової стійкості лізингодавців).
6. Ресурсні проблеми (формування лізинговими компаніями неефективної структури джерел фінансування лізингових операцій, із обмеженими можливостями фінансування лізингових операцій і короткостроковим терміном кредитування банківськими установами лізингової діяльності).
7. Технічні проблеми (відсутність у вітчизняних лізингових компаніях ефективної уніфікованої системи автоматизації проведення лізингових операцій).
8. Кон'юнктурні проблеми (пов'язані з нерозвиненістю інфраструктури ринку лізингу).
9. Проблеми регіональної та галузевої концентрації (нерівномірний розподіл надання лізингових послуг у різних галузях економіки).

Розглянувши наведені вище нагальні проблеми, які заважають активному розвитку лізингової діяльності в Україні, необхідно визначити ряд пропозицій для їх вирішення.

Фінансовий лізинг на даному етапі є найперспективнішим фінансовим інструментом, здатним активізувати інвестиційний процес в Україні. Лізинг сприяє розвитку конкуренції у сфері фінансових послуг.

Для усунення проблеми, яка пов'язана з необізнаністю малих і середніх підприємств стосовно переваг і специфіки лізингу, необхідно реалізувати такі заходи [10]:

- ✦ забезпечити умови для поширення інформації з питань лізингу за допомогою оприлюднення інформації на спеціально створених Інтернет-ресурсах;
- ✦ розробити та запровадити державні програми навчання населення використання лізинговим операціям;
- ✦ проводити щорічні дослідження ринку лізингу.

Для використання фінансового лізингу як інноваційного інструменту модернізації економіки країни необхідно забезпечити державну підтримку. Покращити контроль можна за допомогою єдиного центру контролю з метою створення рівних умов на лізинговому ринку.

Для вирішення інших проблем, які уповільнюють розвиток лізингової діяльності, необхідно реалізувати такі заходи [8]:

- ✦ розробити та реалізувати державну програму розвитку лізингу;
- ✦ надавати податкові пільги при купівлі високотехнологічного та енергоефективного обладнання й устаткування;
- ✦ вдосконалити вітчизняне законодавство та нормативно-правову базу з питань лізингу;
- ✦ знизити вартість нотаріальних послуг, що сприятиме зменшенню навантаження на суб'єкти лізингових угод;
- ✦ активізувати співпрацю з міжнародними організаціями та фінансовими компаніями;
- ✦ досліджувати світовий досвід і можливість його імплементації в Україні;
- ✦ запровадити вендорне фінансування;
- ✦ знайти стабільні джерела фінансування для лізингової діяльності;
- ✦ популяризувати лізингову діяльність та контактувати з міжнародними фінансовими групами.

Таким чином, в Україні лізингова діяльність знаходиться на стадії розвитку. Саме тому виникає багато нагальних проблем, стосовно яких необхідно знаходити вірні засоби вирішення та контролю. Наведені методи вирішення проблем сприяють покращенню функціонування лізингової діяльності та стимулюють її розвиток. Проте поточна криза, викликана пандемією COVID-19, не дозволяє очікувати глобальних змін у розвитку лізингової діяльності та вирішення пов'язаних з нею нагальних проблем.

ВИСНОВКИ

Тема лізингу доволі актуальна, адже це – відносно новий і перспективний напрям господарсько-економічної діяльності. Проте сьогодні рівень використання лізингу в Україні залишається низьким і знаходиться в процесі розвитку, тому потребує детального розгляду й аналізу.

Спираючись на досвід багатьох країн, можна зробити висновок, що лізинг може стати найкращою альтернативою кредитування. Причиною швидкого розповсюдження фінансового лізингу за кордоном є висока ефективність і надзвичайна гнучкість лізингу саме як інвестиційного інструменту.

Дослідивши та проаналізувавши стан лізингодавців в Україні, можна дійти висновку щодо їх позитивної динаміки. Зростання показників помітно в кількості установ, які мають діючу ліцензію на право надання послуг з фінансового лізингу, та вартості діючих договорів фінансового лізингу. Спад простежується в показниках кількості зареєстрованих установ. Щоб покращити ці показники, необхідно проводити

систематичний аналіз і сприяти розвитку лізингової діяльності в Україні.

Враховуючи, що лізингова діяльність в Україні перебуває на стадії розвитку, виникає чимало нагальних проблем, до яких можна віднести:

- ✦ недосконалість українського законодавства;
- ✦ несформованість на загальнодержавному рівні політики розвитку лізингу;
- ✦ жорстку систему оподаткування лізингових операцій;
- ✦ низький попит на товари вітчизняного виробництва;
- ✦ низьку платоспроможність усіх категорій споживачів;
- ✦ слабо розвинутий сублізинг;
- ✦ невідповідність міжнародним стандартам;
- ✦ низьку фінансову стійкість лізингодавців;
- ✦ залежність лізингових компаній від кредитних коштів банків;
- ✦ нечітке державне регулювання тощо.

До заходів, спрямованих на вирішення цих проблем, слід віднести такі:

- ✦ розробити та прийняти державну програму розвитку лізингу;
- ✦ надати податкові пільги при купівлі високотехнологічного та енергоефективного обладнання й устаткування;
- ✦ вдосконалити законодавство та нормативно-правову базу з питань лізингу та знизити вартість нотаріальних послуг для зменшення навантаження на суб'єкти лізингових угод;
- ✦ активізувати співпрацю з міжнародними організаціями та фінансовими компаніями;
- ✦ дослідити світовий досвід і можливість його імплементації в Україні;
- ✦ знайти стабільні джерела фінансування для лізингової діяльності;
- ✦ популяризувати лізингову діяльність і контактувати з міжнародними фінансовими групами. ■

ЛІТЕРАТУРА

1. Закон України «Про фінансовий лізинг» від 04.05.2021 р. № 1201-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1201-20#Text>
2. Іванов С. В. Особливості банківських інновацій. *Причорноморські економічні студії*. 2018. Вип. 30. Ч. 2. С. 73–80. URL: http://bses.in.ua/journals/2018/30_2_2018/18.pdf
3. Горідько О. В., Якимова В. І., Дудчик О. Ю. Фінансовий лізинг як інструмент інвестування. *Ефективна економіка*. 2017. № 11. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=5901>
4. Михальчук Л. В., Криворучко Є. О. Міжнародний досвід використання лізингових відносин в Україні. *Вісник Житомирського державного технологічного університету. Серія «Економічні науки»*. 2015. № 3. С. 78–84.

5. Георгиев М. Ведущие мировые лизинговые компании. 2018. URL: <https://www.all-leasing.ru/analytic/detail/1032515>
6. Павліков В. В., Натрошвілі Р. Н. Світовий досвід лізингової інтеграції і практика реалізації лізингового накопичення в Україні. *Вісник КНУТД*. 2010. № 5. С. 134–140. URL: https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/5890/1/Bul2010_N5T5_P134-140.pdf
7. Інформація про стан і розвиток фінансових компаній та лізингодавців. URL: <https://www.nfp.gov.ua/ua/Informatsiia-pro-stan-i-rozvytok-finsanovykh-kompanii-lizynhodavtsiv-ta-lombardiv-Ukrainy.html>
8. Черненко В. І. Сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку лізингу в Україні. *Економіка та держава*. 2010. № 11. С. 88–89. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/11_2010/28.pdf
9. Амелін С. К. Сутність фінансового лізингу. *Вісник Київського національного університету технологій та дизайну*. 2010. № 3. С. 27–36. URL: https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/6357/1/V53_P027-036.pdf
10. Подольчак Н. І. Проблеми лізингової діяльності в Україні. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. 2007. № 599. С. 142–149. URL: http://ena.lp.edu.ua/bitstream/ntb/35544/1/22_142-149.pdf

REFERENCES

- Amelin, S. K. "Sutnist finansovoho lizynhu" [The Essence of Financial Leasing]. *Visnyk Kyivskoho natsionalnoho universytetu tekhnologii ta dizainu*, no. 3 (2010): 27-36. https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/6357/1/V53_P027-036.pdf
- Chernenko, V. I. "Suchasnyi stan, problemy ta perspektyvy rozvytku lizynhu v Ukraini" [Current State, Problems and Prospects of Leasing Development in Ukraine]. *Ekonomika ta derzhava*, no. 11 (2010): 88-89. http://www.economy.in.ua/pdf/11_2010/28.pdf
- Georgiyev, M. "Vedushchiye mirovyeye lizingovyeye kompanii" [The World's Leading Leasing Companies]. 2018. <https://www.all-leasing.ru/analytic/detail/1032515>
- Horidko, O. V., Yakymova, V. I., and Dudchik, O. Yu. "Finsanovy lizynh yak instrument investuvannia" [Financial Leasing as Instrument of Investing]. *Efektivna ekonomika*, no. 11 (2017). <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=5901>
- "Informatsiia pro stan i rozvytok finansovykh kompanii ta lizynhodavtsiv" [Information on the State and Development of Financial Companies and Lessors]. <https://www.nfp.gov.ua/ua/Informatsiia-pro-stan-i-rozvytok-finsanovykh-kompanii-lizynhodavtsiv-ta-lombardiv-Ukrainy.html>
- Ivanov, S. V. "Osoblyvosti bankivskykh innovatsii" [Features of Banking Innovations]. *Prychornomorski ekonomichni studii*, is. 30, part 2 (2018): 73-80. http://bses.in.ua/journals/2018/30_2_2018/18.pdf
- [Legal Act of Ukraine] (2021). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1201-20#Text>
- Mykhalchuk, L. V., and Kryvoruchko, Ye. O. "Mizhnarodnyi dosvid vykorystannia lizynhovyykh vidnosyn v Ukraini" [International Experience in Using Leasing Relations in Ukraine]. *Visnyk Zhytomyrskoho derzhavnoho tekhn*

nolohichnoho universytetu. Serii «*Ekonomichni nauky*», no. 3 (2015): 78-84.

Pavlikov, V. V., and Natroshvili, R. N. "Svitovyi dosvid lizynhovoi intehratsii i praktyka realizatsii lizynhovoho nakopychennia v Ukraini" [World Experience of Leasing Accumulation and Practice of Realization of Leasing Accumulation in Ukraine]. *Visnyk KNUTD*, no. 5 (2010): 134-140.

https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/5890/1/Bul2010_N5T5_P134-140.pdf

Podolchak, N. I. "Problemy lizynhovoi diialnosti v Ukraini" [Problems of Leasing Activity in Ukraine]. *Visnyk Natsionalnoho universytetu «Lvivska politekhnika»*, no. 599 (2007): 142-149. http://ena.lp.edu.ua/bitstream/ntb/35544/1/22_142-149.pdf

УДК 368.01:339
JEL: G22; G32; H12; I13

СТРАХОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ

©2021 ВЛАСЮК С. А.

УДК 368.01:339
JEL: G22; G32; H12; I13

Власюк С. А. Страхувий менеджмент в умовах глобалізаційних процесів в Україні

Найефективнішим інструментом управління ризиками, який може захистити як фізичних осіб, так і суб'єктів підприємницької діяльності від фінансових ризиків, що виникають унаслідок різних непередбачених ситуацій, виступає страхування. Своєю чергою, розширення горизонтів страхового ринку вимагає чіткості та злагодженості в діяльності страхових компаній, а тому актуальним постає дослідження чинників, що напругу впливають на менеджмент страхових організацій. З'ясовано, що однією із форм контролю ризиків виступає страховий менеджмент, який включає в себе виявлення, оцінку та інтервенцію ризиків, тобто оборонну стратегію для підготовки до несподіваного, що регламентується нормативно-правовими документами, і втілення принципів і вчень, які є загальноприйнятими. Виявлено, що основні методи страхового менеджменту, такі як уникнення, збереження, розподіл, передача, запобігання та зменшення втрат, – можуть застосовуватися до всіх площин діяльності як фізичних осіб, так і суб'єктів підприємницької діяльності, і можуть окупитися в довгостроковій перспективі. Розвиток страхового ринку в Україні в перспективі можливий завдяки впровадженню ефективного механізму страхового менеджменту на основі системного аналізу й ефективного контролю на макро- та мікрорівнях. Упроваджуючи план управління ризиками та розглядаючи різні потенційні ризики чи події до їх виникнення, суб'єкти господарювання можуть заощадити власні кошти та захистити своє майбутнє завдяки своєчасному встановленню певних контурів, щоб уникнути потенційних загроз, мінімізувати їх вплив у разі їх виникнення та впоратися з результатами.

Ключові слова: страхування, страховий менеджмент, страхова діяльність, ризик, управління ризиками, COVID-19.

DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2021-7-207-212>

Рис.: 1. **Табл.:** 1. **Бібл.:** 9.

Власюк Світлана Анатоліївна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування, Уманський національний університет садівництва (вул. Інститутська, 1, Умань, 20305, Україна)

E-mail: vlasuiks@ukr.net

ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-3416-3444>

UDC 368.01:339
JEL: G22; G32; H12; I13

Vlasyuk S. A. Insurance Management in Terms of Globalization Processes in Ukraine

Insurance represents the most efficient risk management instrument that can protect both individuals and business entities from financial risks arising from various unforeseen situations. In turn, expanding the horizons of the insurance market requires clarity and coherence in the activities of insurance companies, and therefore studying the factors that directly affect the management of insurance organizations appears relevant. It is found that one of the forms of risk control is insurance management, which includes the detection, assessment and intervention of risks, that is, a defense strategy for preparing for the unexpected events, as it is regulated by normative legal acts, and the implementation of principles and doctrines that are generally accepted. It is identified that the main methods of insurance management, such as avoidance, preservation, distribution, transfer, prevention and reduction of losses, can be applied to all areas of activity of both individuals and business entities, and can pay off in the long term. The development of the insurance market in Ukraine in the future is possible due to the introduction of an effective mechanism of insurance management based on system analysis and effective control at macro and micro levels. By implementing a risk management plan and considering various potential risks or events before they occur, economic entities can save their own money and protect their future by timely setting of certain contours in order to avoid potential threats, minimize their impact in case of their occurrence, and cope with the results.

Keywords: insurance, insurance management, insurance activity, risk, risks management, COVID-19.

Fig.: 1. **Tabl.:** 1. **Bibl.:** 9.

Vlasyuk Svitlana A. – PhD (Economics), Associate Professor, Associate Professor of the Department of Finance, Banking and Insurance, Uman National University of Horticulture (1 Instyuttska Str., Uman, 20305, Ukraine)

E-mail: vlasuiks@ukr.net

ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-3416-3444>

Найефективнішим інструментом управління ризиками, який може захистити як фізичних осіб, так і суб'єктів підприємницької діяльності від фінансових ризиків, що виникають унаслідок

різних непередбачених ситуацій (які можуть походити з найрізноманітніших джерел, включаючи фінансову невизначеність, юридичні зобов'язання, помилки стратегічного управління, аварії та стихійні лиха),